

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS NEGALIOS PAGRINDU UAB „L TIPS AGENCY LT“ TEIKIANT PASLAUGAS TYRIMO

2024 m. lapkričio 4 d. Nr. (24)SN-148)SP-78

Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – ir Tarnyba) 2024 m. liepos 12 d. gautas pareiškėjos (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Pareiškėja) skundas dėl galimos diskriminacijos negalios pagrindu, jai ir kitiems asmenims su judėjimo negalia nesudarius sąlygų patekti į violončelininko S. Hauserio koncertą (toliau – koncertas), vykusį 2024 m. liepos 11 d. Kalnų parke (toliau – Skundas), kurį organizavo UAB „L Tips Agency LT“ (toliau – Agentūra).

Pareiškėja Skunde rašo, kad ji turi judėjimo negalią. Pareiškėja nurodė, kad prieš nusipirkdama bilietus į koncertą, ji nuvažiavo į Kalnų parką, kad įsitikintų, ar yra patogus privažiavimas asmenims su negalia. Tačiau renginio dieną, pasak pareiškėjos, „aikštelė buvo aptverta tvora ir pakilti buvo draudžiama. Nebuvo jokios informacijos, kad renginys nepritaikytas neįgaliesiems žmonėms. Pakilti į kalną buvo neįmanoma“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta). Pareiškėja teigia, dėl nežinomų priežasčių nebuvo informacijos, kad renginio metu asmenų su negalia automobilių stovėjimo aikštelė bus uždaryta, taip pat nurodo, kad nebuvo pasirūpinta, jog asmenims su negalia būtų užtikrintas renginio prieinamumas.

Pareiškėja 2024 m. liepos 19 d. el. paštu papildomai informavo, kad ji pateko į koncertą, tačiau koncerto vietą pasiekė su kitų žmonių pagalba. El. laiške ji nurodė: „Koncerte dalyvavau, nes žmogus sėdintis už vairo sugebėjo dalinai pakilti į kalną. Man draugų pagalba pavyko užkilti iki aikštelės. Viena tai negalėčiau padaryti. Pagrindinis skundas yra tas, kad organizatoriai uždarė viršutinę stovėjimo aikštelę, kuri skirta tik neįgaliųjų transportui. Į organizatorius nesikreipiau, nes renginio diena paklausius apsaugos darbuotojų ką tokių atvejų daryti, jie atsakė kad padėti nieko negali.“ Taip pat Pareiškėja pridūrė, kad „buvo tikrai baisu žiūrėti, kai žmonės su neįgaliųjų vežimėliais

ir lazdelėmis kopė į kalną. Man labai gaila, kad Lietuvoje rūpinamasi neįgaliais tik žodžiais, o ne veiksmais.“

Vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 30 straipsnio 1 ir 2 dalimis, Lygių galimybių kontrolierė 2024 m. liepos 31 d. raštu Nr. (24)SN-148)S-378 (toliau – Raštas) kreipėsi į Agentūrą bei paprašė motyvuotai paaiškinti ir atsakyti: ar nurodyto koncerto vietoje buvo užtikrintas prieinamumas asmenims su judėjimo negalia (jeigu taip, prašyta informuoti, kaip); kur buvo paskelbta informacija apie prieinamumą asmenims su negalia renginio metu; ar koncerto metu buvo aptverta ir neprieinama asmenų su negalia automobilių stovėjimo aikštelė (jeigu taip, prašyta informuoti, kodėl); ar koncerto metu renginio vietoje buvo prieinamų asmenims su negalia skirtų automobilių stovėjimo vietų (jei taip, prašyta atsakyti, kur ši informacija buvo skelbiama); ar nuo automobilių stovėjimo aikštelės, kuri buvo prieinama koncerto metu, reikėjo lipti į kalną ir kiek maždaug metrų; koks atstumas buvo nuo asmenims su negalia skirtos automobilių stovėjimo aikštelės, kuri buvo aptverta, iki koncerto vietos ir koks buvo atstumas nuo visiems asmenims bendros automobilių stovėjimo aikštelės iki koncerto vietos; kokiais būdais asmenys su judėjimo negalia galėjo pasiekti įsigytą vietą; ar Agentūra gavo asmenų nusiskundimų / skundų dėl prieinamumo neužtikrinimo vykusiame koncerte.

Taip pat prašyta pateikti ir kitą svarbią informaciją, susijusią su atliekamu tyrimu.

Negavus iš Agentūros atsakymo, 2024 m. rugpjūčio 21 d. pakartotinai išsiųstas Raštas su minėtais klausimais.

Lygių galimybių kontrolierė 2024 m. spalio 8 d. raštu Nr. (24)SN-148)S-481 (toliau – Raštas su klausimais) kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybės administraciją bei paprašė motyvuotai atsakyti: kam priklauso Kalnų parke esanti automobilių stovėjimo aikštelė, kurioje yra asmenų su negalia automobiliams skirtos vietos; ar Jums žinoma, kad koncerto metu buvo aptverta ir neprieinama asmenų su negalia automobilių stovėjimo aikštelė; ar renginių organizatoriai renginių metu gali automobilių stovėjimo aikštelę aptverti ir neleisti asmenims su negalia ja naudotis? Jei taip, prašome nurodyti, kokia tvarka vadovaujantis tai daroma. Ar buvo kreiptasi į savivaldybę dėl stovėjimo aikštelės, prieinamos asmenims su negalia, uždarymo; kas buvo atsakingas už prieinamumą asmenims su judėjimo negalia 2024 m. liepos 11 d. Kalnų parke vykusiame minėtame koncerte; ar Jums žinoma, koks atstumas yra nuo asmenims su negalia skirtos automobilių stovėjimo aikštelės, kuri buvo aptverta, iki renginiams skirtos vietos ir koks yra atstumas nuo visiems asmenims bendros automobilių

stovėjimo aikštelės iki renginiams skirtos vietos; ar yra kitų būdų Kalnų parke užtikrinti asmenų su negalia galimybę patekti į renginius, jei jiems prieinama automobilių stovėjimo aikštelė yra uždaroma.

2024 m. rugsėjo 4 d. el. paštu papildomai kreiptasi į Agentūrą prašant išsamiai atsakyti į anksčiau Raštu pateiktus klausimus.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

2024 m. rugpjūčio 21 d. Tarnyboje gautas Agentūros direktoriaus atsakymas el. paštu į Raštą, kuriame Agentūra pažymėjo, kad savo renginiuose jie visada suteikia nuolaidas asmenims su negalia ir dažnai dovanoja nemokamus bilietus organizacijų prašymu. Agentūra taip pat nurodė, kad renginių organizavimas Kalnų parke nėra lengvas, tačiau yra tikra, kad padarė viską, kad asmenys su negalia galėtų lengvai patekti į koncertą, nes automobiliai juos galėjo atvežti iki pat įėjimo į koncertą. Agentūra nepateikė atsakymų į papildomai 2024 m. rugsėjo 4 d. išsiųstą prašymą atsakyti į visus Rašte užduotus klausimus.

2024 m. spalio 21 d. Tarnyboje gautas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) atsakymas (toliau – Atsakymas), kuriame pateikta informacija, atsakant į Tarnybos užduotus klausimus.

Atsakyme Administracija nurodė, kad: „Tvarkymo ir švaros taisyklės, patvirtintos Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011 m. lapkričio 23 d. sprendimu Nr. 1-326 „Dėl Tvarkymo ir švaros taisyklių tvirtinimo“, (toliau – Taisyklės) reglamentuoja renginių organizavimą Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) teritorijoje, išskyrus Taisyklių 21 punkte nustatytas išimtis. Organizatorių prašymus leisti organizuoti renginius nagrinėja Vilniaus miesto savivaldybės mero potvarkiu sudaryta Renginių derinimo komisija (toliau – Komisija), vadovaudamasi Renginių derinimo komisijos nuostatais, patvirtintais Vilniaus miesto savivaldybės mero 2023 m. spalio 31 d. potvarkiu Nr. 22-204/23 „Dėl Renginių derinimo komisijos nuostatų tvirtinimo“, (toliau – Nuostatai). Komisijos posėdžių metu svarstomi renginio vietos tinkamumo, renginio laiko ir kiti su renginio eiga susiję klausimai. Tik įvertinusi visas aplinkybes ir vadovaudamasi Nuostatų 9 punktu, Komisija priima sprendimą pritarti ar nepritarti renginio organizavimui.“

Administracija, atsakydama į Tarnybos Raštą su klausimais, pateikė informaciją:

„1. VĮ Registrų centro nekilnojamojo turto registro duomenimis, žemės sklypą, kuriame yra Kalnų parkas ir jame esanti automobilių stovėjimo aikštelė, patikėjimo teise valdo ir prižiūri Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija.

2. Atsižvelgdama į tai, kad Kalnų parko valdytojas leido 2024 m. liepos 11 d. organizuoti koncertą savo teritorijoje, Administracija neturėjo pagrindo prieštarauti tokio renginio organizavimui ne Savivaldybės valdomoje teritorijoje. Administracijos direktorius 2024 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 30-1799/24 (toliau – Įsakymas) leido UAB „L Tips Agency LT“ 2024 m. liepos 11 d. 19–23 val. organizuoti koncertą Kalnų parke. Įsakymo 3 punktu buvo leista organizatoriams nuo 2024 m. liepos 11 d. 14 val. iki liepos 12 d. 21 val. drausti transporto priemonių įvažiavimą į Kalnų parką (išskyrus festivalį aptarnaujantį ir asmenų su negalia transportą). Administracijai nebuvo žinoma, kad minėta automobilių stovėjimo aikštelė buvo aptverta ir neprieinama asmenims su negalia.

3. Kalnų parke organizuojamų renginių metu organizatoriai visuomet įpareigojami užtikrinti, kad asmenims su negalia būtų leista naudotis ten esančiomis automobilių stovėjimo vietomis. 2024 m. liepos 11 d. renginio organizatoriai taip pat buvo įpareigoti užtikrinti galimybę naudotis minimomis automobilių stovėjimo vietomis.

4. Už renginio organizavimą ir reikalavimų vykdymą yra atsakingi renginio organizatoriai.

5. Nuo aikštelės asmenims su negalia iki Kalnų parko estrados yra apie 180 metrų atstumas. Nuo bendros automobilių stovėjimo aikštelės esančios Kalnų parko apačioje iki Kalnų parko estrados yra apie 400 metrų.

6. Kitos dvi automobilių stovėjimo vietos asmenims su negalia yra Kalnų parko apačioje šalia Savivaldybės įmonės „Susisiekimo paslaugos“ esančios automobilių stovėjimo aikštelės. Atstumas nuo minimų automobilių stovėjimo vietų iki Kalnų parke esančios automobilių stovėjimo aikštelės yra apie 300 metrų. Renginių metu, siekiant išvengti papildomų automobilių spūsčių, dalyviai raginami vykti viešuoju transportu (išskyrus asmenis su negalia), kadangi prie Kalnų parko nėra didelių bendrojo naudojimo automobilių stovėjimo aikštelių. Apgailestaujame dėl 2024 m. liepos 11 d. koncerto organizatorių netinkamo elgesio, kurie neužtikrino tinkamų sąlygų asmenims su negalia ir asmenims sukeltų nepatogumų. Vasaros laikotarpiu Kalnų parke kasmet vyksta bent keli koncertai, kurių metu anksčiau tokio pobūdžio pažeidimų nebuvo nustatyta. Kaip ir iki šiol, ateityje organizatorius įpareigosime užtikrinti, kad būtų leidžiama asmenims su negalia naudotis Kalnų parke esančiomis

automobilių stovėjimo vietomis ir ims imės didesnės kontrolės siekiant užtikrinti, kad šio reikalavimo būtų tinkamai laikomasi.“

Pažymėtina, kad Agentūra, atsakydama į Raštą, Tarnybai pateikė Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. liepos 9 d. įsakymo Nr. 30-1799/24 „Dėl leidimo organizuoti koncertą“ nuorašą (toliau – Leidimas organizuoti koncertą).

Leidime organizuoti koncertą nurodyta:

„1. L e i d ž i u uždarajai akcinei bendrovei „L Tips Agency LT“ 2024 m. liepos 10 d. 23 val. pradėti paruošiamuosius darbus Kalnų parke, o liepos 11 d. 19–23 val. organizuoti jame koncertą (baigiamuosius darbus atlikti iki liepos 12 d. 21 val.). <...>

3. N u s t a t a u, kad nuo 2024 m. liepos 11 d. 14 val. iki liepos 12 d. 21 val. draudžiamas transporto priemonių įvažiavimas į Kalnų parką (išskyrus festivalį aptarnaujantį ir neįgaliųjų transportą) <...>.“

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Tyrimo metu buvo vertinama, ar Agentūra, organizuodama 2024 m. liepos 11 d. koncertą, t. y. teikdama atitinkamas kultūros paslaugas, nepažeidė Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatų.

Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad, įgyvendindamas lygias galimybes, prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, privalo visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu, ir taikyti vienodas apmokėjimo sąlygas ir garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas.

Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencijos¹ (toliau – Konvencija) 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog valstybės, šios Konvencijos šalys, pripažįsta, kad prieš įstatymą visi asmenys lygūs ir lygūs pagal įstatymą, taip pat turi teisę į lygiavertę įstatymo apsaugą ir teisę vienodai naudotis įstatymo teikiamomis galimybėmis be jokio diskriminavimo. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, draudžia bet kokį diskriminavimą dėl negalios ir garantuoja asmenims su negalia vienodą ir veiksmingą teisinę apsaugą nuo diskriminavimo dėl bet kokios priežasties (Konvencijos 5 straipsnio 2 dalis). Konvencijos 9 straipsnyje „Prieinamumas“ įtvirtinta pareiga valstybėms, šios Konvencijos šalims, siekti, kad asmenys su negalia galėtų gyventi savarankiškai ir visapusiškai dalyvauti visose gyvenimo srityse, imtis atitinkamų priemonių, užtikrinant asmenims su negalia lygiai su kitais asmenimis fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenei prieinamų objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumą tiek miesto, tiek kaimo vietovėse. Šios priemonės, kurios apima prieinamumo kliūčių ir trukdžių nustatymą ir pašalinimą, *inter alia* taikomos keliams. Be to, pagal Konvencijos 30 straipsnį valstybės, šios Konvencijos šalys, privalo imtis visų atitinkamų priemonių, kad užtikrintų, kad asmenys su negalia turėtų galimybę patekti į kultūros renginių ar paslaugų vietas (1 dalies c punktas).

Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių komitetas 2014 m. gegužės 22 d. Konvencijos 9 straipsnio „Prieinamumas“ Bendrojoje pastaboje Nr. 2 (toliau – Pastaba) nurodė, jog prieinamumas yra asmenų su negalia gyvenimo savarankiškai ir visapusiško bei lygiateisio dalyvavimo visuomenės gyvenime prielaida. Be fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenei prieinamų objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumo asmenys su negalia neturės lygių galimybių dalyvauti visuomenės gyvenime (Pastabos 1 straipsnis). Svarbu, kad prieinamumo klausimas būtų sprendžiamas visais aspektais, apimant fizinę aplinką, transportą, informaciją ir ryšius, taip pat paslaugas. Subjektų, valdančių pastatus, transporto infrastruktūrą, transporto priemones, informaciją ir ryšius, taip pat paslaugas, juridinio asmens statusas ir viešasis ar privatus pobūdis nebeakcentuojami. Visuomenei tiekiamos prekės, produktai ir teikiamos paslaugos turi būti prieinamos visiems, neatsižvelgiant į tai, ar juos / jas valdo ir (arba) tiekia / teikia valstybės institucija, ar privati įmonė. Asmenys su negalia turėtų turėti vienodas galimybes

---

¹ 2024 m. rugsėjo 27 d. autentiškas vertimas (Vyriausybės kanceliarijos posėdžių skyrius), <https://socmin.lrv.lt/public/canonical/1724900267/3014/JT+asmen%C5%B3+su+negalia+teisi%C5%B3+konvencija.LT.2024.08.27.pdf>

naudotis visomis visuomenei tiekiamomis prekėmis, produktais ir teikiamomis paslaugomis taip, kad būtų užtikrintos veiksmingos bei vienodos galimybės ir gerbiamas jų orumas. Toks požiūris kyla iš draudimo diskriminuoti; prieinamumo galimybių neužtikrinimas turėtų būti laikomas diskriminacija, nesvarbu, ar kaltininkas yra viešasis, ar privatus subjektas. Prieinamumas turėtų būti užtikrintas visiems asmenims su negalia, nepaisant negalios pobūdžio, neišskiriant jų jokiais pagrindais – rasės, odos spalvos, lyties, kalbos, religijos, politinių ar kitų įsitikinimų, nacionalinės ar socialinės kilmės, turto, gimimo ar kitokios padėties, teisinės ar socialinės padėties, ar amžiaus. Sprendžiant prieinamumo klausimą reikėtų ypač atsižvelgti į neįgaliųjų lyties ir amžiaus aspektus (Pastabos 13 straipsnis).

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas pamatinis asmenų lygybės principas. Konstitucijos 29 straipsnyje skelbiama, jog įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs; žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius (be kitų, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1998 m. lapkričio 11 d., 2019 m. sausio 11 d., 2023 m. spalio 4 d. nutarimai).

Lygių galimybių įstatymo 1 straipsnyje nustatyta, jog šio įstatymo paskirtis – užtikrinti, kad būtų įgyvendintos Konstitucijos 29 straipsnio nuostatos, įtvirtinančios asmenų lygybę ir draudimą varžyti žmogaus teises ir teikti jam privilegijas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Konstitucijoje įtvirtintos asmenų lygybę reglamentuojančios pagrindinės nuostatos yra perkeltos į Lygių galimybių įstatymą, kuris draudžia diskriminaciją šio įstatymo taikymo srityje ne tik dėl konstitucinių nediskriminavimo pagrindų, bet ir dėl kitų žmogaus tapatybės požymių ar priskiriamų savybių, kurios yra įtvirtintos Lygių galimybių įstatyme. Taip pat šiuo įstatymu siekiama, kad būtų įgyvendintos ir Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio įstatymo priede, kitų tarptautinių sutarčių nuostatos.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 1 dalį, diskriminacija – tiesioginė ar netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Tiesioginė diskriminacija Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio

9 dalyje apibrėžiama kaip elgesys su asmeniu, kai dėl pirmiau išvardintų pagrindų asmeniui taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 5 dalį, netiesioginė diskriminacija – veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant atsiranda ar gali atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, nebent šį veikimą ar neveikimą, teisės normą ar vertinimo kriterijų, sąlygą ar praktiką pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis. Sąlygų nesudarymas negalią turintiems asmenims gauti paslaugas galėtų būti laikomas netiesiogine diskriminacija negalios pagrindu.

Pagal Lygių galimybių įstatyme įtvirtintą diskriminacijos sąvoką, tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, siekiama nustatyti, ar tam tikras elgesys, teisės norma, praktika galėtų tam tikrą asmenį dėl tam tikro asmens tapatybės požymio (aptariamam atveju – dėl negalios) priversti atsidurti mažiau palankioje padėtyje nei kitas asmuo, neturintis šio požymio.

Minėtoje Konvencijoje įtvirtintas reikalavimas užtikrinti fizinės aplinkos prieinamumą asmenims su negalia atsispindi ir Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme, kurio 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmuo su negalia turi teisę į prieinamą aplinką visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Pagal šio įstatymo 9 straipsnį asmuo su negalia turi teisę į, be kita ko, kultūrinę veiklą, atitinkančius jo amžių ir individualųjį pagalbos poreikį, o valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją turi sudaryti sąlygas ir užtikrinti lygias galimybes asmeniui su negalia dalyvauti kultūrinėje veikloje.

Tyrimas dėl asmenų su negalia prieinamumo 2024 m. liepos 11 d. Kalnų parke vykusio koncerto metu pradėtas gavus Pareiškėjos Skundą dėl galimos diskriminacijos negalios pagrindu, Agentūrai organizuojant minėtą koncertą. Pareiškėja, kuri turi judėjimo negalią, Tarnybai skundėsi dėl to, kad koncerto metu ji ir kiti asmenys su negalia negalėjo naudotis asmenims su negalia pritaikyta automobilių stovėjimo aikštele, esančia Kalnų parke, kuri koncerto dieną buvo aptverta.

Pareiškėja nurodė, jog prieš nusipirkdama bilietus į koncertą, ji nuvažiavo į Kalnų parką, kad įsitikintų, ar yra patogus privažiavimas asmenims su negalia. Tačiau nuvykusi į koncertą pamatė aptvertą aikštelę. Ji nurodė, jog nebuvo jokios informacijos, kad renginys nepritaikytas asmenims su

negalia, o pakilti į kalną buvo neįmanoma. Papildomai Pareiškėja nurodė, kad ji pateko į koncertą, tačiau koncerto vietą pasiekė su kitų žmonių pagalba. Iš Pareiškėjos Skunde pateiktos informacijos ir Pareiškėjos Skundą patikslinančio el. laiško matyti, jog atvykusiai į koncertą Pareiškėjai nebuvo žinoma, kaip asmenys su negalia, uždarius jų poreikiams pritaikytą aikštelę, turėtų patekti į koncertą (tokia informacija nebuvo niekur pateikta).

Agentūra, organizavusi koncertą, atsakydama į pateiktus klausimus, Tarnybai nurodė, kad renginių organizavimas Kalnų parke nėra lengvas, tačiau „ji yra tikra, kad padarė viską, kad asmenys su negalia galėtų lengvai patekti į koncertą, nes automobiliai juos galėjo atvežti iki pat įėjimo į koncertą“. Agentūra nepateikė konkrečių atsakymų į klausimus, kuriuos Rašte nurodė Tarnyba. Vilniaus miesto savivaldybės administracija informavo, kad Kalnų parką ir jame esančią automobilių stovėjimo aikštelę patikėjimo teise valdo ir prižiūri Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija. Administracijos direktorius Įsakymu leido UAB „L Tips Agency LT“ 2024 m. liepos 11 d. 19–23 val. organizuoti koncertą Kalnų parke. Įsakymo 3 punkte nustatyta, kad nuo 2024 m. liepos 11 d. 14 val. iki liepos 12 d. 21 val. draudžiamas transporto priemonių įvažiavimas į Kalnų parką (išskyrus aptarnaujantįjį ir asmenų su negalia transportą). Administracija pateikė informaciją, kad Kalnų parke organizuojamų renginių metu organizatoriai visuomet įpareigojami užtikrinti, kad asmenims su negalia būtų leista naudotis ten esančiomis automobilių stovėjimo vietomis. 2024 m. liepos 11 d. renginio organizatoriai taip pat buvo įpareigoti užtikrinti galimybę naudotis minimomis automobilių stovėjimo vietomis.

Pažymėtina, jog už renginio organizavimą ir reikalavimų vykdymą yra atsakingi renginio organizatoriai.

Tyrimo metu, remiantis Vilniaus miesto savivaldybės duomenimis, nustatyta, kad nuo aikštelės asmenims su negalia iki Kalnų parko estrados yra apie 180 metrų atstumas. Nuo bendros automobilių stovėjimo aikštelės, esančios Kalnų parko papėdėje, iki Kalnų parko estrados yra apie 400 metrų. Pareiškėja, kaip ir kiti asmenys su judėjimo ar kita negalia, koncerto metu neturėjo galimybės naudotis arčiau esančia asmenims su negalia skirta automobilių stovėjimo aikštele. Kitos dvi automobilių stovėjimo vietos asmenims su negalia yra Kalnų parko papėdėje, šalia Savivaldybės įmonės „Susisiekimo paslaugos“ esančios automobilių stovėjimo aikštelės. Atstumas nuo minimų automobilių stovėjimo vietų iki Kalnų parke esančios automobilių stovėjimo aikštelės yra apie 300 metrų.

Pažymėtina, kad Agentūra, atsakydama į Tarnybos pateiktus klausimus, nepateikė jokios informacijos dėl asmenų su negalia poreikiams pritaikytos stovėjimo aikštelės uždarymo, nepaaiškino, kaip asmenys su negalia galėjo savarankiškai pasiekti koncerto vietą, nepateikė jokių duomenų ar įrodymų savo teiginiui, jog Agentūra „yra tikra, kad padarė viską, kad asmenys su negalia galėtų lengvai patekti į koncertą“ pagrįsti.

Kaip minėta, Konvencija įpareigoja valstybes nares, įskaitant visus paslaugų teikėjus, užtikrinti pagarbą asmenų prigimtiniam orumui, individualiam savarankiškumui, laisvę pačiam spręsti bei rinktis, ir asmens nepriklausomumui. Prieinamumas teikiant paslaugas turėtų būti užtikrintas visiems asmenims su negalia. Taigi, asmenims su judėjimo ir kita negalia turėtų būti sudarytos galimybės renginių ir koncertų metu oriai į juos patekti savo automobiliais kiek tai įmanoma savarankiškai, neprašant kitų asmenų (artimųjų) pagalbos. Tai padaryti renginio organizatoriai buvo įpareigoti ir Vilniaus miesto savivaldybės įsakymu, kuriuo leista organizuoti renginį. Asmenų su negalia automobilių stovėjimo aikštelės aptvėrimas akivaizdžiai sudarė kliūtis Pareiškėjai bei kitiems asmenims su negalia savarankiškai patekti į renginį, o informacijos apie tai, kad įvažiavimas į Kalnų parką galimai nebuvo draudžiamas asmenims su negalia, niekur nebuvo, renginio apsaugos darbuotojas negalėjo paaiškinti Pareiškėjai ir kitiems asmenims su judėjimo negalia, kaip sklandžiai patekti į renginį. Pabrėžtina, jog būtinybė įvairiose gyvenimo situacijose prašyti pagalbos atliekant kasdienes veiksmus bei naudojantis visuomenei plačiai prieinamomis paslaugomis asmenis nugalina, neužtikrina jų pilnaverčio savarankiško gyvenimo, žemina jų orumą bei savigarbą.

Akcentuotina, jog koncerto metu apribojus galimybę naudotis asmenų su negalia automobilių stovėjimo aikšte, nes ji buvo aptverta, ir dėl to Pareiškėja ar kiti asmenys su judėjimo negalia negalėjo savarankiškai nuvykti iki koncerto vietos, buvo pažeista Konvencijoje ir nacionaliniuose teisės aktuose įtvirtinta pareiga užtikrinti prieinamumą asmenims su negalia jiems gaunant paslaugas, taip pat asmenų su negalia teisė patekti į kultūros renginių vietas. Koncerto metu (ir iki jo) nebuvo pateikta informacijos, kad asmenų su negalia automobilių stovėjimo aikštelė bus aptverta, nebuvo informacijos ir apie tai, kaip asmenys su negalia galėtų savarankiškai patekti į koncerto vietą. Pareiškėjai, turėjusiai pasinaudoti kitų asmenų pagalba tam, kad galėtų patekti į koncertą Kalnų parke, nebuvo sudaryta prielaidų savarankiškai ir visapusiškai dalyvauti pasirinktoje kultūros bei laisvalaikio veikloje, kaip to reikalaujama pagal Konvenciją ir nacionalinius lygybę užtikrinti įpareigojančius teisės aktus.

Konstatuotina, jog Pareiškėjos galimybių naudotis asmenų su negalia automobilių stovėjimo aikšte ribojimas ir dėl to atsiradęs galimybės savarankiškai patekti į renginį ribojimas laikytinas lygių galimybių pažeidimu ir pareigos, įtvirtintos Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnyje, nevykdymu.

Vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 17 straipsnio 2 dalies nuostata, suteikiančia teisę lygių galimybių kontrolieriui teikti išvadas ir rekomendacijas bet kokiais su diskriminacija susijusiais klausimais dėl šio įstatymo įgyvendinimo, lygių galimybių kontrolierė Agentūrai rekomenduoja imtis priemonių, kad ateityje renginių metu būtų užtikrinta asmenų su negalia teisė savarankiškai patekti į renginius bei naudotis jiems skirtomis automobilių stovėjimo aikštelėmis. Šiuo tikslu Agentūrai rekomenduotina parengti tokias renginių organizavimo taisykles, kuriose būtų numatyta prieinamumo užtikrinimo tvarka organizuojant renginius.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 16, 17 straipsniais, 29 straipsnio 2 dalies 6 punktu,

lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Įspėti UAB „L Tips Agency LT“ dėl lygių galimybių pažeidimo teikiant paslaugas.
2. Su sprendimu supažindinti UAB „L Tips Agency LT“, Vilniaus miesto savivaldybės administraciją ir Pareiškėją.
3. Įpareigoti UAB „L Tips Agency LT“ išnagrinėti šį sprendimą ir apie nagrinėjimo rezultatus bei sprendimo vykdymą informuoti Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą per 30 dienų nuo sprendimo gavimo dienos.

Sprendimas per 1 (vieną) mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka arba Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme nustatyta tvarka.

Seimo kontrolierė,
pavadojanti lygių galimybių kontrolierę

Jolita Miliuvienė